

قواعد داورى مرکز داورى اتاق ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱- تعاریف

اصطلاحاتی که در این قواعد به کار رفته است، دارای معانی زیر است:

«آیین‌نامه‌های داخلی مرکز داورى اتاق ایران»: آیین‌نامه‌هایی هستند که بر اساس ماده ۶ قانون اساسنامه مرکز داورى مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۱۴ به تأیید هیأت مدیره مرکز داورى و به تصویب هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران رسیده اند.

«جلسه مجازی»: جلسه ای غیرحضورى است که به وسیله ابزارهای مناسب الکترونیکی برای جلسات رسیدگی داورى از راه دور، از جمله جلسه مدیریت پرونده، جلسه استماع و جلسات شور داوران برگزار می شود.

«خواهان»: متقاضی داورى است که می تواند شامل یک یا چند خواهان باشد.

«خوانده»: طرف مقابل درخواست داورى است که می تواند شامل یک یا چند خوانده باشد.

«داور»: اعم از داور واحد یا هیأت داوران است، مگر آنکه با توجه به سیاق متن در قواعد داورى مرکز داورى اتاق ایران یا موافقتنامه داورى، منظور از داور، یکی از اعضای هیأت داوران باشد.

«دیوان داورى مرکز داورى»: هیأتی است که به موجب مقررات فصل پنجم از آیین‌نامه داخلی مرکز داورى در مورد تشکیلات و نحوه ارائه خدمات تشکیل می‌شود. وظایف و اختیارات این هیأت در آیین‌نامه تشکیلات مرکز داورى و همچنین در قواعد داورى مرکز داورى اتاق ایران مشخص شده است.

«سامانه ثبت الکترونیکی مرکز داورى»: عبارت است از سامانه ای که امکان ثبت درخواست داورى و پاسخ به آن، انجام فرایند داورى و ابلاغ رأی را فراهم می کند.

«قرارنامه داورى»: صورت جلسه‌ای است که طبق ماده ۲۶ قواعد داورى مرکز داورى اتاق ایران تنظیم می‌شود.

قواعد داورى مرکز داورى اتاق ایران: از این پس به اختصار «قواعد داورى»، عبارت است از آیین‌نامه نحوه ارائه خدمات مرکز داورى در اختلافات تجاری داخلی و بین‌المللی مصوب ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ که داورى در کلیه اختلافات تجاری داخلی و بین‌المللی که به مرکز داورى اتاق ایران ارجاع شود، مطابق آن انجام خواهد شد.

«مرکز داورى»: عبارت است از مرکز داورى اتاق ایران که مطابق قانون اساسنامه تشکیل مرکز داورى اتاق ایران، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۱۴ و در راستای اجرای بند (ح) ماده ۵ قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران (اصلاحی مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۵) تشکیل شده است و مطابق قانون مذکور و نیز آیین‌نامه‌های داخلی مرکز داورى اداره می‌شود و به دعوی که به آن ارجاع می‌شود رسیدگی می‌کند.

«نصب داور»: عبارت است از تأیید داور منتخب طرفین، تأیید سرداور پیشنهادی طرفین یا داوران منتخب طرفین توسط مرکز داوری و یا تعیین داور توسط مرکز داوری.

ماده ۲ - نقش «مرکز داوری»

«مرکز داوری» وظایف و اختیارات خود را از طریق سازماندهی، نظارت و مدیریت جریان داوری انجام می‌دهد، بدون آنکه خود مباشرت به داوری و حل اختلاف کند.

ماده ۳ - قلمرو

۱- توافق طرفین بر ارجاع اختلاف به «مرکز داوری» به منزله پذیرفتن «قواعد داوری» و سایر آیین نامه‌های داخلی مرکز داوری می‌باشد. این توافق می‌تواند ناشی از مراجعه و پیشنهاد یکی از طرفین اختلاف به داوری در «مرکز داوری» و قبول آن توسط طرف دیگر باشد.

۲- توافق طرفین بر ارجاع اختلاف به اتاق بازرگانی ایران یا اتاق‌های بازرگانی شهرستان‌ها، به منزله قبول طرفین بر ارجاع اختلاف خود، به «مرکز داوری» بر طبق «قواعد داوری» است.

۳- ارجاع طرفین به «قواعد داوری» به منزله قبول طرفین به ارجاع اختلاف خود به «مرکز داوری» بر طبق «قواعد داوری» در زمان تقدیم درخواست داوری می‌باشد.

۴- داوری در «مرکز داوری»، مطابق «قواعد داوری» لازم‌الاجراء در زمان تقدیم درخواست داوری انجام می‌شود، مگر آنکه طرفین در زمان انعقاد موافقت نامه داوری به طور صریح توافق کرده باشند که داوری، مطابق قواعد موجود در تاریخ انعقاد موافقت نامه داوری انجام شود.

ماده ۴ - ابلاغ

۱- طرفین باید تمامی لوایح و مکاتبات خود با یکدیگر و با «داور» را همراه با ضمائم، به دبیرخانه «مرکز داوری»، با رعایت شرایط زیر تسلیم نمایند، مگر آنکه در این قواعد خلاف آن مقرر شده باشد.

الف- ارائه نسخه‌های کافی از لوایح و مکاتبات به دبیرخانه «مرکز داوری»، به تعداد طرفین اختلاف، «داور» و یک نسخه برای «مرکز داوری» در صورتی که لوایح و مکاتبات کتبی باشند.

ب- ارسال فایل لوایح و مکاتبات به پست الکترونیکی «مرکز داوری» به نشانی که در وبسایت «مرکز داوری» درج شده، یا ارسال آن‌ها از طریق «سامانه ثبت الکترونیکی مرکز داوری» به نحوی که سابقه ثبت ایجاد نماید.

۲- ابلاغ کلیه مکاتبات و اخطاریه‌ها می‌تواند از طریق تحویل در قبال رسید، پست اوراق، پست الکترونیکی، «سامانه ثبت الکترونیکی مرکز داوری» و یا هرگونه ابزار ارتباطات الکترونیک که متضمن ثبت و ضبط سابقه ارسال و وصول به گیرنده باشد، انجام شود. در موارد زیر اوراق مربوط، ابلاغ شده محسوب می‌شود:

- وصول به مخاطب از نظر «داور» یا «مرکز داوری» محرز باشد؛
- مخاطب بر طبق ابلاغیه مربوط، اقدامی کرده باشد؛
- مخاطب نفیاً یا اثباتاً پاسخ داده باشد؛
- ابلاغ به محلی باشد که سابقه ابلاغ داشته باشد؛

- ابلاغ در جلسه داورى واقع شود؛

- ابلاغ از طريق وصول الكترونيكى به حساب كاربرى مخاطب در «سامانه ثبت الكترونيكى مركز داورى».

۳- تمامى مكاتبات، دستورها و درخواستها، تصميمها و قرارهاىي كه «داور» در جريان رسيدگى صادر يا اتخاذ مى نمايد، از طريق دبيرانه «مركز داورى» به طرفين ابلاغ مى شود.

۴- در داورى هاىي كه به «مركز داورى» ارجاع مى شود، ابلاغ كلييه اوراق و مكاتبات، توسط دبيرانه «مركز داورى» انجام مى شود.

۵- ابلاغ كلييه اوراق و مكاتبات به نشانى هاى اعلام شده طرفين در موافقت نامه داورى و يا نشانى ذكر شده در قرارداد ميان طرفين و يا هر نشانى ديگرى كه طرفين متعاقباً اعلام كنند، انجام خواهد شد. در صورتى كه هيچ يك از نشانى هاى فوق در دسترس نباشد يا امكان ابلاغ در آن نشانى وجود نداشته باشد، ارسال اوراق به نشانى آخرين اقامتگاه قانونى طرف داورى، يا به هر محل ديگرى كه در پرونده مطروحه سابقه ابلاغ داشته باشد، ابلاغ شده محسوب مى شود.

۶- تاريخ ابلاغ مكاتبات و اخطاربه ها، همان تاريخى است كه مخاطب يا نماينده او، مكاتبات و اخطاربه ها را دريافت كرده يا تاريخى است كه مكاتبات و اخطاربه ها مطابق بندهاى ۳ تا ۵ اين ماده ابلاغ شده و سابقه آن در دبيرانه «مركز داورى» ثبت شده باشد.

۷- مهلت هاى مقرر در «قواعد داورى» بدون احتساب روز ابلاغ و اقدام، محاسبه مى شود. چنانچه روز آخر مواعيد، تعطيل رسمى يا روز غيركارى باشد، نخستين روز كارى بعد، روز اقدام محسوب خواهد شد. تعطيلات رسمى و روزهاى غيركارى، داخل در مواعيد و جزء مهلت محسوب خواهد شد.

ماده ۵- انصراف از حق ايراد

در صورتى كه هر يك از طرفين به عدم رعايت «قواعد داورى» و يا شرايط قابل عدول موافقت نامه داورى، علم داشته يا نوعاً مى بايست علم داشته باشد، سكوت اختيار كرده، داورى را ادامه دهد و فوراً ايراد خود را مطرح نكند، چنين تلقى خواهد شد كه از حق ايراد صرف نظر كرده است.

فصل دوم- جريان داورى

ماده ۶- درخواست داورى

۱- «خواهان» بايد درخواست داورى خود را به دبيرانه «مركز داورى» تسليم يا در «سامانه ثبت الكترونيكى مركز داورى» ثبت نمايد. تاريخ ثبت درخواست داورى، شروع جريان داورى در «مركز داورى» است. براى رفع هرگونه ترديد، زمان ثبت درخواست داورى در «مركز داورى»، ابتدائى شروع مدت داورى نيست.

۲- درخواست داورى بايد شامل موارد زير باشد:

الف- مشخصات كامل طرفين شامل شماره ملي براى اشخاص حقيقي و نام، شماره ثبت، شناسه ملي و كد اقتصادى براى اشخاص حقوقى، همراه با ذكر نشانى پستى و الكترونيكى و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتى كه دعوا به نمايندگى طرح شده باشد؛

ب- توضيح درباره ماهيت معامله يا قرارداد يا واقعى كه اختلاف در ارتباط با آن يا ناشى از آن باشد و شرح ادعا و دلايل آن؛

ج- تعيين خواسته دعوا و بهاى آن؛

د- توضیح درباره موافقت نامه داوری و ارائه یک نسخه رونوشت از آن؛

ه- اظهارنظر در مورد تعداد داوران (داور واحد یا هیأت داوری سه نفره). در داوری سه نفره، «خواهان» در صورت عدم انتخاب «داور» در درخواست داوری، باید در مدت زمانی که «مرکز داوری» مشخص می کند، یک «داور» معرفی نماید؛

و- اظهارنظر در خصوص مقر داوری، زبان داوری و قانون حاکم بر ماهیت اختلاف.

۳- در صورتی که درخواست داوری مطابق «قواعد داوری» نباشد یا هزینه ثبت درخواست داوری پرداخت نشده باشد، «خواهان» باید ظرف مهلتی که دبیرخانه «مرکز داوری» تعیین می کند نواقص را برطرف نماید. درخواست ناقص برای «مرکز داوری» تکلیفی ایجاد نمی کند.

ماده ۷- پاسخ خواننده؛ دعوای متقابل

۱- پس از دریافت درخواست داوری، دبیرخانه «مرکز داوری» درخواست، اسناد و مدارک ضمیمه آن را به «خواننده» ابلاغ می کند. «خواننده» باید ظرف ۱۰ روز در داوری های داخلی و ۳۰ روز در داوری های بین المللی از تاریخ دریافت درخواست داوری، پاسخ خود را که شامل اطلاعات زیر می باشد، به دبیرخانه «مرکز داوری» تسلیم نماید:

الف- مشخصات کامل طرفین شامل شماره ملی برای اشخاص حقیقی و نام، شماره ثبت، شناسه ملی و کد اقتصادی برای اشخاص حقوقی، همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که پاسخ یا دعوای متقابل به نمایندگی طرح شده باشد.

ب- طرح ایرادات و پاسخ به ادعاها و خواسته ها، بیان دفاعیات و ارائه هرگونه دلیل و اسناد و مدارک.

ج- اظهار نظر در خصوص مقر داوری، زبان داوری و قانون حاکم بر ماهیت اختلاف.

د- اظهار نظر در خصوص تعداد داوران (داور واحد یا هیأت داوری سه نفره). در داوری به صورت هیأت داوری سه نفره، در صورت عدم انتخاب داور در ضمن پاسخ به درخواست داوری، «خواننده» باید در مدت زمانی که «مرکز داوری» مشخص می کند، یک «داور» معرفی نماید.

۲- دبیرخانه «مرکز داوری»، پاسخ «خواننده» به درخواست داوری را به «خواهان» ابلاغ می کند.

۳- در صورتی که «خواننده» ادعای متقابلی داشته باشد، باید ضمن پاسخ به درخواست داوری، ادعای متقابل خود را به دبیرخانه «مرکز داوری» تسلیم و ثبت نماید، مگر آنکه طرفین اختلاف و «داور» به طور صریح با دعوای متقابل بعد از پاسخ موافقت نمایند.

۴- دعوای متقابل باید شامل موارد زیر باشد:

الف- مشخصات کامل طرفین شامل شماره ملی برای اشخاص حقیقی و نام، شماره ثبت، شناسه ملی و کد اقتصادی برای اشخاص حقوقی، همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که دعوای متقابل به نمایندگی طرح شده باشد؛

ب- توضیح درباره ماهیت معامله یا قرارداد یا وقایعی که اختلاف در ارتباط با آن یا ناشی از آن باشد و شرح ادعا و دلایل آن؛

ج- تعیین خواسته دعوای و مبلغ آن؛

د- توضیح درباره موافقت نامه داوری و ارائه یک نسخه رونوشت از آن؛

ه- اظهارنظر در خصوص مقر داوری، زبان داوری و قانون حاکم بر ماهیت اختلاف.

۵- در صورتی که درخواست ادعای متقابل مطابق «قواعد داورى» نباشد یا اینکه هزینه ثبت درخواست داورى پرداخت نشده باشد، «مرکز داورى» مهلتی را تعیین می کند تا نواقص برطرف شود. درخواست ناقص برای «مرکز داورى» تکلیفی ایجاد نمی کند.

۶- دبیرخانه «مرکز داورى»، ادعای متقابل «خوانده» را به «خواهان» ابلاغ می کند و «خواهان» باید حداکثر ظرف ۱۰ روز در داورى های داخلی و ۳۰ روز در داورى های بین المللی از تاریخ دریافت دعوای متقابل، پاسخ خود به دعوای متقابل را به دبیرخانه «مرکز داورى» تسلیم نماید.

ماده ۸- قراردادهای متعدد

۱- ادعاهای ناشی از یا در رابطه با قراردادهای متعدد می تواند تحت یک داورى مطرح گردد، مشروط بر اینکه این ادعاها بر اساس یک موافقت نامه داورى باشد یا در صورتی که بیش از یک موافقت نامه داورى وجود داشته باشد موافقت نامه های داورى قابلیت انطباق با یکدیگر را داشته باشند.

۲- چنانچه هر یک از طرفین، ایراد یا ایراداتی در خصوص امکان رسیدگی توأمان به ادعاهای طرح شده تحت یک داورى طرح نماید، داورى ادامه پیدا کرده و موضوع صلاحیت یا امکان حل و فصل توأمان ادعاها در یک داورى، توسط «داور» رسیدگی می گردد، مگر آنکه دبیرکل «مرکز داورى» موضوع را برای اتخاذ تصمیم، به «دیوان داورى مرکز داورى» ارجاع دهد.

ماده ۹- ادغام

۱- بر اساس درخواست هر یک از طرفین، «مرکز داورى» می تواند دو یا چند داورى که طبق «قواعد داورى» تحت رسیدگی است در یک داورى واحد ادغام نماید، مشروط بر اینکه:

الف- طرفین با ادغام موافقت کنند، یا

ب- تمام ادعاها بر مبنای یک موافقت نامه داورى یکسان طرح شده باشد، یا

ج- ادعاها بر مبنای یک موافقت نامه داورى یکسان نباشد اما موافقت نامه های داورى قابلیت انطباق با یکدیگر را داشته باشند و اختلافات ناشی از روابط حقوقی با منشاء واحد یا ناشی از معاملات مرتبط یا ناشی از یک قرارداد اصلی و قراردادهای جانبی باشند.

۲- «مرکز داورى» پس از مشورت با طرفین و «داور» در مورد ادغام تصمیم می گیرد. برای اتخاذ تصمیم، وضعیت داورى های تحت ادغام، تأثیر ادغام بر داورى، سرعت جریان رسیدگی و سایر اوضاع و احوال در نظر گرفته می شود. در صورت موافقت با «ادغام»، تمامی داورى ها در داورى اول ادغام می شود، مگر آنکه طرفین طور دیگری توافق نمایند. در صورت ادغام، «مرکز داورى» می تواند «نصب داور» را لغو نماید.

ماده ۱۰- الحاق ثالث

۱- هرگاه شخص ثالثی در موضوع داورى برای خود به طور مستقل حقی قائل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذینفع بداند، یا چنانچه، یکی از طرفین دعوا جلب شخص ثالثی را در داورى ضروری بداند، می تواند درخواست الحاق را به «مرکز داورى» تسلیم کند. مشروط بر اینکه:

الف- ثالثی که ملحق خواهد شد، بر حسب ظاهر به موافقت نامه داورى ملزم باشد، یا

ب- طرفین و ثالثی که ملحق خواهد شد، با الحاق موافق باشند.

۲- پیش از نصب «داور»، در صورتی که هر یک از طرفین، ایراد یا ایراداتی در خصوص درخواست الحاق طرح نماید، داورى ادامه پیدا کرده و موضوع درخواست الحاق توسط «داور» رسیدگی می گردد، مگر آنکه دبیرکل «مرکز داورى»، موضوع را برای اتخاذ تصمیم به «دیوان داورى مرکز داورى» ارجاع دهد. «دیوان داورى مرکز داورى» با در نظر گرفتن نظرات طرفین، طرف الحاقی و همچنین اوضاع و احوال، در مورد پذیرش درخواست ورود یا جلب ثالث تصمیم گیری می نماید.

۳- در صورتی که درخواست الحاق بعد از نصب «داور» مطرح شده باشد، «داور» با در نظر گرفتن اوضاع و احوال مرتبط از جمله وجود موافقت نامه داورى، زمان درخواست الحاق، تعارض منافع احتمالی و تأثیر الحاق بر جریان داورى، در خصوص درخواست الحاق تصمیم گیری می نماید.

۴- تصمیم «داور» یا «دیوان داورى مرکز داورى» در پذیرش درخواست الحاق به معنای احراز صلاحیت در خصوص طرف الحاقی نیست.

۵- در صورتی که درخواست الحاق بعد از نصب «داور» تسلیم شود، موافقت با الحاق، به منزله رضایت طرف الحاقی بر «داور» منصوب شده است. در صورتی که درخواست الحاق پس از امضای «قرارنامه داورى» تسلیم شود، طرف الحاقی باید «قرارنامه داورى» را بپذیرد، مگر آنکه طرفین و طرف الحاقی بر خلاف آن توافق کنند. در صورتی که درخواست الحاق قبل از «نصب داور» تسلیم شود و «دیوان داورى مرکز داورى» الحاق را بپذیرد، «داور» بر اساس ماده ۱۶ «قواعد داورى» نصب می گردد.

۶- درخواست ورود ثالث مادام که ختم رسیدگی اعلام نشده و درخواست جلب ثالث در حداقل زمان ممکن قبل یا همزمان با لایحه دفاع باید تسلیم «مرکز داورى» شود.

۷- تاریخی که درخواست الحاق توسط دبیرخانه دریافت شده است، تاریخ شروع داورى علیه طرف الحاقی تلقی می شود.

۸- مواد ۶ و ۷ این قواعد در مورد درخواست الحاق اعمال می شود.

۹- ماده ۴۶ این قواعد در مورد هزینه های داورى درخواست الحاق اعمال می گردد.

ماده ۱۱ - معرفی نماینده

۱- طرفین می توانند نماینده یا نمایندگان خود را انتخاب و به صورت کتبی در درخواست داورى و پاسخ معرفی نمایند.

۲- نماینده باید مدارک مثبت سمت خود را به «مرکز داورى» تسلیم نماید. پس از «نصب داور»، طرفین باید مدارک مورد نیاز «داور» را جهت احراز سمت نمایندگان خود در اختیار «داور» قرار دهند. سمت نماینده در نهایت باید توسط «داور» احراز شود.

۳- انتخاب، تغییر یا افزودن نماینده توسط هر یک از طرفین در جریان رسیدگی، باید فوراً به «داور» و طرف دیگر از طریق «مرکز داورى» ابلاغ گردد. پس از اعلام قبولی «داور»، چنانچه نماینده ای از سوی یکی از طرفین معرفی شود که با داور منصوب شده تعارض منافع داشته باشد و استقلال و بی طرفی «داور» را خدشه دار سازد، «داور» می تواند با حضور چنین نماینده ای مخالفت کند. تصمیم «داور» در «دیوان داورى مرکز داورى» ظرف مدتی که دبیرخانه «مرکز داورى» تعیین می کند قابل اعتراض می باشد.

ماده ۱۲ - استقلال شرط داوری و تعیین صلاحیت

۱- شرط داوری که به صورت جزئی از یک قرارداد باشد، به عنوان موافقت نامه مستقل تلقی می‌شود و تصمیم «داور» در خصوص بطلان، فسخ، خاتمه و ملغی‌الاثربودن اصل قرارداد، تأثیری در شرط داوری ندارد و فی نفسه به منزله بطلان یا عدم اعتبار شرط داوری مندرج در قرارداد نخواهد بود.

۲- «داور» می‌تواند در مورد حدود صلاحیت خود و همچنین درباره وجود و یا اعتبار موافقت نامه داوری، نفیاً و یا اثباتاً اتخاذ تصمیم نماید. ارجاع اختلافات و دعاوی به «مرکز داوری»، به منزله پذیرش این اختیار «داور» خواهد بود.

۳- ایراد به وجود یا اعتبار قرارداد اصلی رافع صلاحیت «داور» برای رسیدگی به چنین ایرادی نیست، مشروط بر اینکه «داور» اعتبار موافقت نامه داوری را احراز کند. اگر قرارداد اصلی وجود نداشته و یا باطل باشد، «داور» می‌تواند درباره حقوق طرفین رسیدگی کرده و نسبت به ادعاها و ایرادات اتخاذ تصمیم نماید.

۴- چنانچه «خوانده» از پاسخ به درخواست داوری امتناع کند یا هر یک از طرفین قبل از «نصب داور»، در مورد وجود، اعتبار یا قلمروی موافقت نامه داوری ایراد یا ایراداتی مطرح نماید، داوری ادامه خواهد یافت و «داور» در مورد موضوع صلاحیت اتخاذ تصمیم می‌نماید، مگر آنکه دبیرکل «مرکز داوری» موضوع را برای تصمیم‌گیری به «دیوان داوری مرکز داوری» ارجاع دهد.

۵- چنانچه دبیرکل، موضوع صلاحیت را به «دیوان داوری مرکز داوری» ارجاع دهد و دیوان داوری وجود موافقت نامه داوری را بر اساس ظاهر آن احراز نماید، داوری ادامه پیدا خواهد کرد بدون آنکه تصمیم «دیوان داوری مرکز داوری» مانع طرح ایراد نزد «داور» باشد. چنانچه «دیوان داوری مرکز داوری» وجود موافقت نامه داوری را بر اساس ظاهر آن احراز نکند و ایراد را وارد تشخیص دهد، عدم امکان ادامه داوری توسط دبیرخانه «مرکز داوری» به طرفین ابلاغ می‌شود. هر یک از طرفین می‌تواند با مراجعه به دادگاه صالح، احراز وجود موافقت نامه داوری الزام آور را درخواست نماید.

۶- چنانچه هر یک از طرفین، نسبت به وجود و یا اعتبار موافقت نامه داوری و یا حوزه شمول آن ایراد کند، «داور» باید پس از نصب به عنوان یک امر مقدماتی و قبل از ورود به ماهیت دعوا، نسبت به آن تصمیم بگیرد، مگر آنکه طرفین در «قرارنامه داوری» توافق کرده باشند که «داور» راجع به صلاحیت و ماهیت همزمان در رأی نهائی اتخاذ تصمیم نماید.

۷- صرف تعیین «داور» و یا مشارکت در تعیین «داور» توسط هر یک از طرفین مانع از ایراد آن طرف به صلاحیت «داور» نخواهد بود. ایراد به خروج «داور» از حدود صلاحیت در جریان رسیدگی داوری، باید به محض بروز و اطلاع از آن اعلام گردد. با این وجود، در شرایط استثنایی «داور» می‌تواند ایراد خارج از موعد را بپذیرد.

فصل سوم - «داور»

ماده ۱۳ - تعداد داوران

طرفین در موافقت نامه داوری یا طی توافق جداگانه می‌توانند در مورد تعداد و نحوه انتخاب «داور» توافق کنند. در صورتی که توافقی میان طرفین وجود نداشته باشد، داوری، منفرد می‌باشد، مگر آنکه «مرکز داوری» با توجه به اوضاع و احوال، پیچیدگی موضوع اختلاف و خواسته مورد اختلاف، هیأت داوری سه نفره را مناسب تشخیص دهد.

ماده ۱۴ - انتخاب و «نصب داور»

۱- در صورتی که داوری منفرد باشد، طرفین باید مشترکاً داور واحد را ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ اظهاریه توسط دبیرخانه «مرکز داوری» انتخاب نمایند. در صورتی که ظرف مهلت مقرر داور واحد انتخاب و معرفی نشود، «مرکز داوری» داور واحد را منصوب خواهد کرد.

۲- در صورتی که داوری به صورت هیأت داوری سه نفره باشد، هر یک از طرفین باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ اخطاریه توسط دبیرخانه «مرکز داوری»، یک داور انتخاب نماید. در صورتی که هر یک از طرفین اقدام به انتخاب داور خود در مهلت مقرر ننماید، «مرکز داوری» داور طرف ممتنع را نصب خواهد کرد. طرفین باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ اخطاریه توسط دبیرخانه «مرکز داوری»، سرداور را انتخاب نمایند، مگر آنکه در موافقت نامه داوری روش دیگری برای انتخاب سرداور توافق شده باشد. در صورت عدم انتخاب سرداور توسط طرفین و عدم تعیین روش تعیین سرداور در موافقت نامه داوری، «مرکز داوری»، سرداور را منصوب خواهد نمود.

۳- انتخاب «داور» توسط طرفین یا «نصب داور» توسط «مرکز داوری» باید از فهرست داوران «مرکز داوری» صورت گیرد. طرفین می‌توانند خارج از فهرست مذکور اقدام به معرفی «داور» نمایند، مشروط بر اینکه فرد معرفی شده دارای صلاحیت و شرایط لازم باشد و به تأیید هیأت مدیره مرکز برسد.

۴- «نصب داور» توسط «مرکز داوری»، با در نظر گرفتن شرایط مورد توافق طرفین، موضوع اختلاف، ماهیت داخلی یا بین المللی اختلاف، میزان خواسته، مکان و زبان طرفین، تعداد طرفین و سایر عوامل موثر بر اوضاع و احوال صورت می‌گیرد.

۵- تمامی داوران اعم از داور واحد، داوران منتخب طرفین و سرداور بعد از تأیید توسط «مرکز داوری»، منصوب شده محسوب می‌گردند.

۶- دبیرخانه «مرکز داوری»، قبولی «داور» را به همراه اعلامیه بی طرفی و استقلال، موضوع ماده ۱۷ این قواعد داوری، به صورت کتبی به طرفین و سایر داوران ابلاغ می‌نماید. هر یک از طرفین می‌تواند ایرادات خود را ظرف ۷ روز از زمان ابلاغ و معرفی «داور» اعلام نمایند.

۷- «مرکز داوری» می‌تواند «نصب داور» را تا زمان پرداخت کامل هزینه های درخواست شده به تعویق بیندازد.

ماده ۱۵ - تابعیت داور

در داوری های بین المللی، داور واحد یا سرداور نباید تابعیت یکسان با هر یک از طرفین اختلاف داشته باشد، مگر آنکه طرفی که تابعیت یکسان با «داور» ندارد، ایرادی نسبت به تابعیت «داور» مطرح نکند.

ماده ۱۶- داوری چندجانبه

۱- در صورتی که داوری بیش از دو طرف داشته باشد و طرف ها در مورد تعداد داوران توافق نکرده باشند، داوری به صورت هیأت داوری سه نفره خواهد بود، مگر آنکه «مرکز داوری» با توجه به شرایط و اوضاع و احوال، داوری منفرد را مناسب تشخیص دهد.

۲- چنانچه داوری به صورت هیأت داوری سه نفره باشد، تعیین داوران به ترتیب زیر خواهد بود:

الف- «خواهان»، یک داور و در صورت تعدد، خواهان ها به طور مشترک یک داور انتخاب می‌کنند. «خوانده»، یک داور و در صورت تعدد، خوانده ها به طور مشترک یک داور انتخاب می‌کنند.

ب- چنانچه خواهان ها یا خوانده های متعدد ظرف ۱۰ روز از تاریخ اخطاریه «مرکز داوری» در مورد تعیین و معرفی داوران مشترک خود به توافق نرسند، «مرکز داوری»، داور را نصب خواهد کرد.

ج- در داوری‌های چند جانبه، سرداور توسط داوران منتخب طرفین، ظرف ۱۰ روز از تاریخ اخطاریه «مرکز داوری» انتخاب می‌گردد. در صورت عدم توافق داوران منتخب طرفین، «مرکز داوری» سرداور را نصب خواهد کرد.

ماده ۱۷ - استقلال و بی طرفی «داور»

۱- «داور» باید مستقل و بی طرف باشد. «داور» نباید در مورد اختلاف، جریان داوری و یا نتیجه آن به طرفین مشورت ارائه دهد.

۲- «داور» باید ظرف ۷ روز از زمان ابلاغ انتصاب، قبولی خود را اعلام نماید. همچنین، در زمان قبول سمت، اعلامیه ای مکتوب مبنی بر بی طرفی، استقلال و تخصیص زمان کافی جهت رسیدگی را امضاء کرده و به دبیرخانه «مرکز داوری» تسلیم کند. «داور» مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوالی را که ممکن است استقلال یا بی طرفی او را از نظر یک فرد معقول و متعارف با تردید مواجه سازد، در اعلامیه مذکور بیان کند.

۳- «داور» مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوال را که در جریان داوری حادث می شود و از نظر یک فرد معقول و متعارف، موجب تردید در بی طرفی و استقلال او می گردد، فوراً و به صورت کتبی به دبیرخانه «مرکز داوری» اعلام نماید.

۴- هرگونه تردید در خصوص تکلیف به افشای واقعیات، اوضاع و احوال و روابط موجود میان «داور» و طرفین باید به نفع افشاء تفسیر شود.

ماده ۱۸ - موارد جرح «داور»

۱- «داور» در صورتی قابل جرح است که اوضاع و احوال موجود، باعث تردید موجهی نسبت به بی طرفی و استقلال او شود و یا فاقد اوصافی باشد که طرفین تعیین کرده اند.

۲- هر یک از طرفین تنها به استناد دلایلی که پس از تعیین «داور» از آن مطلع شده است، می تواند داوری که خود انتخاب کرده یا در جریان انتخاب او مشارکت داشته، جرح کند.

۳- با توافق طرفین، «داور» می تواند سازش میان طرفین را تسهیل سازد. چنین توافقی به منزله اسقاط حق جرح «داور»، به دلیل مشارکت «داور» در سازش میان طرفین و اطلاعات کسب شده توسط «داور» در جریان سازش است.

ماده ۱۹ - تشریفات جرح

۱- طرفی که قصد جرح «داور» را دارد، باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ وصول قبولی «داور»، یا در صورتی که جهات جرح «داور» بعداً در جریان داوری حادث شود، ظرف ۱۰ روز از تاریخ اطلاع از هر گونه اوضاع و احوال مذکور در ماده ۱۷ «قواعد داوری»، درخواست جرح «داور» را به «مرکز داوری» ارائه نماید.

۲- عدم جرح «داور» در مدت مقرر، به منزله اعراض از حق جرح است.

۳- درخواست جرح باید شامل دلایل جرح باشد. تاریخ ثبت درخواست جرح در دبیرخانه «مرکز داوری»، تاریخ جرح محسوب می گردد.

۴- پس از ثبت درخواست جرح توسط «مرکز داوری»، «داور» به جریان رسیدگی ادامه می دهد و اعلام درخواست جرح مانع از صدور رأی نیست.

۵- «مرکز داور» درخواست جرح را به «داور» جرح شده، سایر داوران و طرفین ارسال می‌کند و مهلتی را برای اظهار نظر نسبت به درخواست جرح مشخص می‌نماید. نظرات به طرفین و سایر داوران ابلاغ می‌شود.

۶- در صورت عدم پذیرش جرح توسط طرف دیگر و عدم کناره‌گیری «داور» جرح شده، موضوع جرح و مکاتبات مربوط به آن جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به «دیوان داور» مرکز داور» ارجاع می‌گردد.

۷- در صورت پذیرفتن جرح «داور»، تصمیم «دیوان داور» مرکز داور» باید به صورت کتبی و مدلل باشد، مگر آنکه طرفین طور دیگری توافق نمایند. تصمیم «دیوان داور» مرکز داور» توسط دبیرخانه «مرکز داور» به طرفین ارائه می‌شود.

۸- تصمیم «دیوان داور» مرکز داور» در خصوص جرح «داور» قطعی و غیرقابل اعتراض است.

ماده ۲۰- «داور» جانشین

۱- در موارد ذیل، «داور» جانشین تعیین می‌گردد:

الف- فوت «داور»

ب- استعفای «داور» و پذیرش آن توسط «مرکز داور»

ج- پذیرش جرح «داور» توسط «دیوان داور» مرکز داور»

د- توافق تمامی طرف‌ها به برکناری و پذیرش آن توسط «مرکز داور»

۲- در صورتی که «داور» از انجام وظایف خود، مطابق این قواعد در مدت تعیین شده امتناع ورزد یا قصور نماید، یا اقدامات لازم برای جلوگیری از تأخیر در انجام مراحل داور» را انجام ندهد، یا در صورتی که انجام وظایف توسط «داور» غیرممکن شده باشد، «دیوان داور» مرکز داور» می‌تواند راساً یا به درخواست هر یک از طرفین، «داور» را برکنار نماید. دبیرخانه «مرکز داور» پیش از ارجاع موضوع به «دیوان داور» مرکز داور»، فرصت معقولی- که از ۱۰ روز بیشتر نباشد- را به «داور» مورد نظر، هر یک از طرفین و سایر داوران برای اظهار نظر کتبی می‌دهد.

۳- «داور» جانشین باید بر اساس همان تشریفات که در مورد «نصب داور» در این قواعد مقرر گردیده، نصب شود، مگر آنکه «مرکز داور» در شرایط استثنایی، پس از مشورت با اعضای دیگر هیأت داوران و طرفین و با در نظر گرفتن شرایط پرونده از سایر داوران بخواهد تا جریان داور» را ادامه دهند.

۴- پس از نصب «داور» جانشین، بدون نیاز به تکرار مراحل انجام شده در داور»، رسیدگی ادامه خواهد یافت، مگر آنکه «داور» پس از دریافت نظرات طرفین تکرار تمام یا بخشی از رسیدگی را ضروری بدانند.

فصل چهارم- جریان رسیدگی

ماده ۲۱- تسلیم پرونده به «داور»

دبیرخانه «مرکز داور» پس از اخذ قبولی «داور»، پرونده را جهت رسیدگی در اختیار «داور» قرار می‌دهد، مشروط بر آنکه هزینه‌های داور» که دبیرخانه «مرکز داور» در این مرحله مطالبه کرده است، پرداخت شده باشد.

ماده ۲۲- دستیار «داور»

۱- «داور» می‌تواند در جریان داور، فردی را به عنوان دستیار معرفی کرده و یا از «مرکز داور» درخواست نصب دستیار نماید. نصب دستیار «داور» به اطلاع طرفین رسانیده می‌شود و عدم ایراد هر یک از طرفین به نصب دستیار «داور»، به منزله قبولی تلقی می‌شود.

۲- «داور» باید در خصوص وظایف دستیار خود با طرفین مشورت نماید. «داور» نباید تحت هیچ شرایطی تصمیم‌گیری را به دستیار خود واگذار نماید.

۳- «داور» باید اطمینان حاصل نماید که دستیار، در تمام مراحل مستقل و بی طرف باقی بماند. دستیار «داور» قبل از نصب باید اعلامیه استقلال و بی طرفی خود را امضاء نماید و هرگونه اوضاع و احوالی که باعث تردید موجهی درباره استقلال و بی طرفی شود را افشاء نماید.

۴- هر یک از طرفین می‌تواند برکناری دستیار «داور» را با اعمال شرایط مربوط به جرح «داور» درخواست نماید. در صورتی که دستیار «داور» استعفا دهد یا «دیوان داور» مرکز داور» دستیار داور را برکنار نماید، «داور» می‌تواند بر اساس مقررات این ماده از «مرکز داور» درخواست نصب دستیار جایگزین نماید یا خود دستیار جایگزین معرفی نماید. برکناری دستیار «داور» مانع از ادامه جریان رسیدگی نیست.

۵- حق الزحمه دستیار «داور» با توافق «مرکز داور» و «داور» تعیین می‌شود.

ماده ۲۳- جلسه مدیریت پرونده

۱- «داور» همزمان با تنظیم «قرارنامه داور» یا حداکثر ظرف ۱۵ روز از تاریخ تنظیم «قرارنامه داور»، جلسه مدیریت پرونده را برگزار می‌کند تا با طرفین در مورد مدیریت پرونده و برنامه زمان بندی که در نظر دارد مشورت نماید.

۲- «داور» برنامه زمان بندی را جداگانه تنظیم و برای طرفین و «مرکز داور» ارسال می‌کند. هرگونه اصلاح و تغییر در برنامه زمان بندی باید به طرفین و «مرکز داور» اطلاع داده شود.

۳- «داور» می‌تواند پس از مشورت با طرفین، جلسه مدیریت پرونده را به صورت مجازی برگزار نماید.

ماده ۲۴- لوايح کتبی و اصلاح ادعا یا دفاع

۱- در مدت زمانی که توسط «داور» تعیین می‌شود، «خواهان» باید لایحه خود را تسلیم کند، مگر آنکه «خواهان» لایحه خود را در درخواست داور تسلیم کرده باشد.

۲- در مدت زمانی که توسط «داور» تعیین می‌شود، «خوانده» باید لایحه دفاع خود را تسلیم کند، مگر آنکه «خوانده» لایحه خود را در پاسخ به درخواست داور تسلیم کرده باشد.

۳- اصلاح ادعا، دفاع یا اصلاح ادعای متقابل بعد از امضای «قرارنامه داور» مجاز نیست، مگر آنکه «داور» با توجه به ماهیت ادعای جدید و سایر اوضاع و احوال، آن را موجب تأخیر در رسیدگی یا تبعیض نسبت به طرف دیگر تشخیص ندهد. در هر حال، در صورت اصلاح، تکمیل ادعا یا دفاع یا ادعای متقابل، باید به طرف مقابل اجازه و مهلت پاسخ‌گویی داده شود.

ماده ۲۵- تمدید مواعد زمانی تبادل لوایح

«داور» می‌تواند مهلت‌های پیش‌بینی شده برای تبادل لوایح را تمدید کند، به نحوی که هر یک از طرفین بتواند به مسئولیت و وظایف خود در جریان داورى عمل کند. چنین تمدیدی نباید بیش از ۳۰ روز از مهلت تعیین شده در جدول زمان بندی موضوع ماده ۲۳ باشد، مگر آنکه «داور» تمدید بیش از ۳۰ روز را موجه تشخیص دهد.

ماده ۲۶- «قرارنامه داورى»

۱- «داور» مکلف است حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ تحویل گرفتن پرونده از دبیرخانه «مرکز داورى»، بر اساس آخرین لوایح و اظهارات طرفین و در صورت نیاز با حضور طرفین، «قرارنامه داورى» را تنظیم نماید. دبیرخانه «مرکز داورى» می‌تواند این مدت را بنا به درخواست موجه «داور»، تمدید کند.

۲- «قرارنامه داورى» باید شامل موارد زیر باشد:

- الف- نام و مشخصات کامل طرفین؛ شامل نشانی و اطلاعات تماس طرفین و نمایندگان آن‌ها؛
  - ب- نشانی اقامتگاه طرفین جهت ابلاغ در جریان داورى؛
  - ج- خلاصه ای از ادعاها و دفاعیات طرفین و خواسته هر یک از طرفین، تا حدودی که در این مرحله ممکن باشد، ذکر مبلغ خواسته و هر گونه ادعای دیگر شامل خواسته متقابل؛
  - د- در صورت امکان، تحریر محل نزاع و موضوعاتی که باید راجع به آن‌ها تصمیم‌گیری شود؛
  - ه- نام و مشخصات و نشانی اقامتگاه «داور» یا داوران؛
  - و- مقر داورى و زبان داورى؛
  - ز- قانون حاکم بر ماهیت اختلاف؛
  - ح- ذکر اختیارات «داور» از قبیل تفویض اختیار برای تعیین و تمدید مدت داورى به «داور»، نحوه تعیین کارشناس، نحوه استماع کارشناس و شهود، اختیار صدور رأی بر اساس صلح و سازش یا انصاف، نحوه صدور دستور موقت و نحوه اخذ تضمین مناسب برای دستور موقت؛
  - ط- هرگونه اختیار و موضوع دیگری که برای حل و فصل اختلاف از طریق داورى لازم باشد.
- ۳- «قرارنامه داورى» باید به امضای طرفین و «داور» برسد.

۴- اگر هر یک از طرفین از مشارکت در تنظیم یا از امضای «قرارنامه داورى» امتناع کند، و یا هر یک از طرفین در دسترس نباشد، «داور» باید «قرارنامه داورى» را پس از امضاء جهت تأیید به دبیرخانه «مرکز داورى» تسلیم کند. با امضای «قرارنامه داورى» مطابق این ماده یا تأیید آن توسط دبیرکل «مرکز داورى»، جریان داورى ادامه می‌یابد.

ماده ۲۷- دستور موقت

۱- در صورت درخواست هر یک از طرفین، «داور» به محض نصب و دریافت پرونده می‌تواند در امور مربوط به موضوع اختلاف که محتاج به تعیین تکلیف فوری است، هر دستور موقتی را که مناسب تشخیص می‌دهد صادر نماید.

۲- جهت یا جهت تعیین تکلیف فوری باید در دستور موقت مشخص شود.

۳- متقاضی دستورموقت باید «داور» را متقاعد نماید که:

الف- در صورتی که دستور موقت صادر نشود، ممکن است خسارتی ایجاد شود که حتی صدور رأی نهایی هم آن را جبران نخواهد کرد یا خسارت ناشی از عدم اجرای دستورموقت، بیش از خسارت ناشی از اجرای دستورموقت برای طرف مقابل باشد.

ب- احتمال معقولی برای موفقیت متقاضی دستور موقت در ماهیت دعوا وجود دارد. متقاضی دستور موقت باید این واقعیت را در نظر بگیرد که صرف وجود این احتمال، تأثیری بر تشخیص «داور» و اتخاذ تصمیمات بعدی در ماهیت دعوا نخواهد داشت.

۴- «داور» می‌تواند مقرر نماید که متقاضی دستور موقت، تأمین مناسبی به منظور جبران خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، نزد «مرکز داوری» بگذارد.

۵- مراجعه به محاکم دادگستری و درخواست دستور موقت قبل از داوری یا حین داوری به معنای عدول از موافقت نامه داوری و یا نقض آن نیست و مانع از رسیدگی داوری نخواهد شد. تقاضای دستور موقت از محاکم دادگستری توسط هر یک از طرفین و نیز دستور صادره باید توسط متقاضی و بدون تأخیر به دبیرخانه «مرکز داوری» اطلاع داده شود.

۶- طرفین می‌توانند پیش از «نصب داور» بر مبنای ضوابط مندرج در پیوست دوم این قواعد، از «مرکز داوری» درخواست نصب «داور اضطراری» نمایند.

ماده ۲۸- رفتار مساوی با طرفین

رفتار «داور» با طرفین باید با رعایت مساوات، بی‌طرفی و منصفانه باشد و با لحاظ کردن مدت داوری، به هر کدام از آنان فرصت معقول بر اساس جدول زمان‌بندی که در جلسه مدیریت پرونده تهیه می‌گردد برای طرح ادعا یا دفاع و ارائه دلایل داده شود.

ماده ۲۹- مقرر داوری و محل رسیدگی

۱- در داوری‌های بین‌المللی، در صورت عدم تعیین مقرر داوری توسط طرفین یا چنانچه مقرر داوری مبهم تعیین شده باشد، «دیوان داوری مرکز داوری»، مقرر داوری را با توجه به اوضاع و احوال و شرایط پرونده تعیین می‌نماید یا تعیین مقرر داوری را به «داور» ارجاع می‌دهد.

۲- «داور» می‌تواند جلسات شور، استماع طرفین، شهود، کارشناسان، بازرسی کالا، اسناد و مدارک را در هر محلی که مقتضی بداند تشکیل دهد، مگر آنکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. در هر صورت، رأی داوری در مقرر داوری صادر خواهد شد، حتی اگر جلسه استماع به صورت «مجازی» برگزار شده باشد.

ماده ۳۰- زبان داوری

۱- در صورت عدم تعیین زبان داوری توسط طرفین، «داور» با مشورت با طرفین و با توجه به قرارداد و اوضاع و احوال پرونده، زبان داوری را تعیین می‌کند.

۲- در صورتی که اسناد و مدارک مورد استناد به زبان دیگری باشد، طرفی که چنین مدارکی را ارائه و به آن استناد می‌کند، مکلف است ترجمه مدارک را بر اساس زبان داوری تهیه و تسلیم کند، مگر آنکه «داور» ترجمه رسمی آن‌ها را لازم بداند.

۳- پیش از «نصب داور»، در صورتی که طرفین در مورد زبان داوری توافق نکرده باشند، «مرکز داوری» با مشورت طرفین و با توجه به قرارداد و اوضاع و احوال پرونده، زبان داوری را تعیین می‌کند.

ماده ۳۱- قانون حاکم

۱- «داور» مکلف است براساس قانون حاکم و یا قواعد حقوقی قابل اعمال رأی صادر کند.

۲- در داورى های بین‌المللی، در صورت عدم تعیین قانون توسط طرفین، «داور» قانونی که به موجب قواعد حل تعارض مناسب تشخیص می دهد را اعمال خواهد کرد.

۳- تعیین قانون یک کشور به هر نحو که صورت گیرد، به منزله ارجاع به قوانین ماهوی آن کشور است و شامل قواعد حل تعارض آن نمی‌شود، مگر طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.

۴- «داور» مکلف است در کلیه موارد، مطابق مفاد قرارداد تصمیم بگیرد و عرف و عادت تجاری مربوط را رعایت کند.

۵- «داور» در صورتی حق دارد در ماهیت دعوا براساس کدخدانمنشی و انصاف رأی صادر کند که طرفین به طور صریح چنین اختیاری به او داده باشند.

ماده ۳۲- جلسه استماع

۱- «داور» باید در صورت صلاحدید یا با درخواست هر یک از طرفین، تشکیل جلسه رسیدگی را با اخطار قبلی از طریق دبیرخانه «مرکز داورى» به اطلاع طرفین برساند. در صورتی که طرفین درخواست جلسه استماع نکنند و «داور» نیز آن را ضروری نداند، می‌تواند بر اساس لوایح و اسناد موجود در پرونده، رسیدگی و رأی صادر کند.

۲- «داور» می‌تواند جهت تسهیل رسیدگی، موضوعات یا سؤالاتی را برای طرح در جلسه رسیدگی تعیین کرده و از طریق دبیرخانه «مرکز داورى» برای طرفین ارسال کند.

۳- جلسات رسیدگی غیرعلنی است، مگر آنکه طرفین به طور کتبی بر خلاف آن توافق کنند.

۴- افرادی که در داورى نقش و سمتی ندارند نمی‌توانند بدون موافقت طرفین و «داور» در جلسه رسیدگی شرکت کنند.

۵- چنانچه هر یک از طرفین بدون عذر موجه از شرکت در جلسه رسیدگی امتناع کند، «داور» می‌تواند جلسه رسیدگی را برگزار کند.

۶- «داور» می‌تواند در طول جریان رسیدگی، از طرفین بخواهد لوایح یا ادله و مستندات تکمیلی ارائه کنند یا طرفین را برای ارائه توضیحات دعوت نماید.

۷- «داور» می‌تواند با ذکر دلایل موجه، تمام یا بخشی از جریان رسیدگی را به صورت مجازی برگزار نماید، مگر آنکه طرفین خلاف آن توافق کرده باشند یا «مرکز داورى» دلایل «داور» را موجه تشخیص ندهد.

ماده ۳۳- قصور در تسلیم لوایح و مدارک

۱- چنانچه «خواهان» بدون عذر موجه، لوایح و ادله خود را ظرف مهلت مقرر تسلیم نکند و «داور» با اخذ توضیح از «خوانده» هم نتواند رأی دهد، قرار ابطال درخواست داورى صادر خواهد شد.

۲- در صورتی که «خوانده» لایحه دفاع ارائه ندهد، همچنین در صورتی که «خواهان» از ارائه لایحه در پاسخ به دعوی متقابل «خوانده» خودداری کند، بدون اینکه این اقدامات فی نفسه به معنای قبول ادعای «خواهان» یا ادعای متقابل «خوانده» تلقی شود، «داور» بر اساس مدارک موجود در پرونده رسیدگی کرده و تصمیم مقتضی خواهد گرفت.

۳- عدم شرکت هر یک از طرفین در هر یک از مراحل داوری مانع جریان داوری نخواهد شد. اگر هر یک از طرفین با وجود ابلاغ، از حضور در جلسه استماع و یا ارائه اسناد و مدارک و ادله مورد استناد خود ظرف مهلت مقرر، خودداری کند، «داور» می‌تواند بر اساس مدارک موجود رسیدگی کرده و تصمیم مقتضی را اتخاذ نماید. در صورتی که هیچ یک از طرفین با وجود دعوت قبلی بدون ارائه دلایل کافی برای ارائه توضیح، حاضر نشوند و «داور» هم نتواند بدون این توضیحات، در ماهیت دعوا تصمیم بگیرد، قرار ابطال درخواست داوری صادر خواهد شد.

ماده ۳۴ - شهود

۱- در صورتی که هر یک از طرفین جهت اثبات ادعا یا مدافعات خود به شهادت شهود استناد کند، باید قبل از تشکیل جلسه استماع، نام و مشخصات شهود، موضوع شهادت ایشان و ارتباط آن با موضوع داوری را به صورت کتبی تسلیم کند. در صورت احراز تأثیر مودای شهادت شهود و ارتباط آن با موضوع دعوا، «داور» جلسه ای تعیین میکند و از طرفین و شهود جهت استماع شهادت دعوت به عمل می‌آورد. به طرف استناد کننده به شهادت شهود، تذکر داده می‌شود که شهود را در جلسه استماع حاضر کند. در صورت عدم حضور شهود بدون عذر موجه، شهادت شهود از عداد دلایل استناد کننده خارج می‌شود.

۲- شهادت شهود می‌تواند به صورت شهادتنامه کتبی امضاء شده که صحت امضای شهود قابل احراز باشد، تسلیم گردد.

۳- هر یک از طرفین می‌تواند در جلسه استماع و رسیدگی، تحت نظارت «داور» از شهود خود یا شهود طرف مقابل پرسش‌هایی را که مرتبط با قضیه باشد، مطرح نماید و «داور» نیز می‌تواند رأساً پرسش‌هایی را از شهود به عمل آورد. ارزیابی ارزش اثباتی شهادت شهود یا شهادتنامه کتبی با «داور» است.

ماده ۳۵ - کارشناس

۱- «داور» می‌تواند در مواردی که لازم بداند رأساً و یا به درخواست هر یک از طرفین، موضوع را به کارشناس یا هیأت کارشناسی ارجاع دهد. «داور» بعد از مشورت با طرفین، قرار کارشناسی را تنظیم کرده و یک نسخه از آن را به کارشناس و طرفین ابلاغ می‌کند.

۲- طرفین با ارجاع اختلاف خود به «مرکز داوری» موافقت می‌نمایند که تشخیص ضرورت ارجاع امر به کارشناس برعهده «داور» است. طرفین نمی‌توانند نسبت به ارجاع یا عدم ارجاع امر به کارشناس اعتراض نمایند.

۳- هر یک از طرفین باید هرگونه اطلاعات مرتبط را در اختیار کارشناس و طرف مقابل قرار دهد و موجبات دسترسی کارشناس را به مدارک مربوط، کالا یا سایر اموال و امکنه برای انجام معاینه و بازرسی، فراهم آورد. هرگونه اختلاف میان کارشناس و طرفین در خصوص اطلاعات لازم و اسناد و کالاها باید به «داور» ارجاع شود.

۴- نظریه کارشناسی به طرفین ابلاغ می‌شود تا چنانچه اظهار نظری در خصوص آن دارند، ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ، اعلام نمایند. «داور» می‌تواند این مهلت را به درخواست هر یک از طرفین برای یک بار تمدید نماید. طرفین مجاز هستند تا اسنادی را که کارشناس برای تهیه گزارش به آنها استناد نموده است بررسی نمایند.

۵- در صورتی که «داور» لازم بداند، می‌تواند از کارشناس نظریه تکمیلی بخواهد. بعد از دریافت گزارش کتبی کارشناس، در صورت درخواست یکی از طرفین یا در صورتی که «داور» لازم بداند، کارشناس باید پس از تقدیم گزارش کتبی برای ادای توضیح و پاسخ به سؤالات «داور» و طرفین در جلسه استماع شرکت کند.

۶- هر یک از طرفین می‌تواند در مقام توجیه ادعا یا دفاع، به هزینه خود رأساً مبادرت به اخذ نظر کارشناس کند و نظریه کارشناس را همراه با لایحه تسلیم کند و یا کارشناس مورد نظر خود را برای ارائه نظریه کارشناسی در جلسه رسیدگی به هزینه خود، معرفی کند. ارزیابی ارزش اثباتی نظریه کارشناس منتخب هر یک از طرفین، با «داور» است.

۷- حق الزحمه کارشناس با توجه به تعرفه‌های مربوط تعیین می‌شود و هنگام صدور رأی جزء هزینه‌های داور محسوب خواهد شد. در صورتی که کارشناسی به درخواست طرفین باشد، حق الزحمه و هزینه‌های کارشناسی باید توسط متقاضی نظر کارشناسی پرداخت شود و در صورت عدم پرداخت در مدت معین، «داور» می‌تواند ارزش این دلیل کارشناسی را ارزیابی کرده یا آن را با توجه به اوضاع و احوال از عداد دلایل خارج نماید. هرگاه کارشناسی به تشخیص و نظر «داور» باشد و «داور» نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و تصمیم‌گیری نماید، پرداخت دستمزد و هزینه‌های کارشناسی به طور مساوی برعهده طرفین است. چنانچه طرفین دستمزد و هزینه کارشناسی را نپردازند و «داور» هم نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و تصمیم‌گیری نماید، درخواست داور رد خواهد شد.

ماده ۳۶- ختم رسیدگی

۱- «داور» مکلف است پیش از صدور رأی و در اولین فرصت ممکن، پس از احراز اینکه طرفین از فرصت کافی و معقول برای ارائه دفاعیات برخوردار شده‌اند، و با رعایت مفاد ماده ۴۱ این قواعد ختم رسیدگی را به دبیرخانه «مرکز داور» اعلام نماید. دبیرخانه «مرکز داور» ختم رسیدگی را به طرفین اعلام می‌نماید. پس از اعلام ختم رسیدگی هیچ لایحه یا دلیل و مدرک جدیدی قابل طرح و ارائه نخواهد بود.

۲- «داور» مکلف است حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از اعلام ختم رسیدگی، پیش‌نویس رأی داور را قبل از امضاء جهت اعمال مقررات ماده ۴۲ «قواعد داور» به دبیرخانه «مرکز داور» تسلیم کند. در صورت نیاز به مهلت بیشتر، «داور» می‌تواند با ذکر دلیل و موجبات تأخیر، مدت مذکور را با موافقت «مرکز داور» به مدت ۱۵ روز تمدید نماید.

۳- «داور» می‌تواند در صورت تعدد دعاوی با تفکیک دعوایی که آماده صدور رأی باشد، نسبت به آن ختم رسیدگی را اعلام کرده و مبادرت به صدور رأی نماید و رسیدگی را نسبت به دعوا یا دعاوی دیگر ادامه دهد.

فصل پنجم- رأی داور

ماده ۳۷- صدور رأی داور

۱- اخذ تصمیم توسط هیأت داوران با اکثریت آراء، معتبر است. در صورتی که اکثریت حاصل نشود، سرداور به تنهایی رأی صادر خواهد کرد.

۲- در صورت امتناع یا قصور «داور» از امضای رأی داور، امضای اکثریت داوران و در صورت عدم تحقق اکثریت، امضای سرداور کافی خواهد بود، مشروط بر اینکه علت عدم امضای اعضای دیگر هیأت داوران، در رأی ذکر شود. نظر مخالف یا جداگانه هر «داور» به رأی ضمیمه می‌شود.

ماده ۳۸- رأی سازشی

چنانچه بعد از تسلیم پرونده به «داور»، طرفین اختلافات خود را از طریق سازش فیصله دهند، «داور» به درخواست طرفین می‌تواند مراتب سازش را، به صورت رأی سازشی صادر نماید. رأی سازشی که به صورت فوق صادر می‌شود، برای طرفین قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۳۹ - شکل و محتوای رأی داوری

۱- رأی داوری باید کتبی باشد و توسط «داور» امضاء گردد.

۲- رأی «داور» شامل مقدمه، خلاصه جریان رسیدگی، متن رأی داور و بخش اجرایی رأی به شرح زیر است:

الف- مقدمه رأی شامل شماره پرونده، شماره و تاریخ رأی و مقر، مشخصات و نشانی طرفین، نام «داور» و خواسته دعوا خواهد بود.

ب- خلاصه جریان رسیدگی، شامل خلاصه‌ای است از اظهارات طرفین و مذاکرات جلسه یا جلسات استماع و اقداماتی که به منظور احراز واقعیات صورت گرفته است.

ج- متن رأی، شامل ذکر موضوع دعوا یا دعاوی، خواسته و ادله ای که رأی بر آن‌ها مبتنی است، مگر آنکه طرفین توافق کرده باشند که دلایل رأی ذکر نشود یا رأی سازشی بر اساس ماده ۳۸ «قواعد داوری» باشد یا بر اساس اختیار «داور» مبتنی بر صلح و سازش صادر شده باشد.

د- بخش اجرایی رأی، شامل تصمیمات منجز و مشخص «داور» نسبت به خواسته و اقداماتی که طرف‌های دعوا باید مطابق این بخش از رأی به عمل آورند.

ه- رأی داوری، باید حاوی تاریخ و مقر داوری باشد.

۳- «داور» می‌تواند در خصوص بخشی از خواسته مبادرت به صدور رأی جزئی نماید و رسیدگی به سایر خواسته‌ها را ادامه دهد.

ماده ۴۰ - ابلاغ رأی داوری

۱- رأی داوری به صورت حضوری، از طریق پست یا از طریق «سامانه ثبت الکترونیکی مرکز داوری» به اصحاب دعوا ابلاغ می‌گردد، مشروط بر اینکه کلیه هزینه‌های داوری پرداخت شده باشد.

۲- طرفین با ارجاع اختلاف خود به «مرکز داوری» و با ابلاغ رأی داوری مطابق ترتیبات مذکور در «قواعد داوری»، از ابلاغ رأی به سایر شیوه‌ها صرف نظر می‌کنند.

ماده ۴۱ - مهلت صدور رأی داوری

۱- در داوری‌های داخلی، مدت داوری سه ماه از تاریخ قبولی «داور» و اطلاع به طرفین است، مگر آنکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. تمدید مدت مذکور ولو کراراً، با توافق طرفین بلامانع است. طرفین می‌توانند اختیار تمدید مدت داوری را به «داور» اعطا کنند.

۲- در داوری‌های داخلی، انتخاب «مرکز داوری» توسط طرفین در موافقت نامه داوری به منزله موافقت طرفین با تمدید مدت تا دو ماه دیگر توسط دبیرکل «مرکز داوری» می‌باشد.

۳- در داوری‌های بین‌المللی، مهلت صدور رأی داوری تابع قانون مقر داوری است.

ماده ۴۲ - بررسی پیش نویس رأی داوری

به منظور بررسی و حصول اطمینان از رعایت تشریفات قانونی و نیز «قواعد داوری»، «داور» باید ۱۵ روز قبل از امضای رأی، پیش نویس آن را به دبیرخانه «مرکز داوری» تسلیم نماید و دبیرخانه مرکز با رعایت مقررات فصل پنجم از آیین‌نامه داخلی مرکز در مورد نحوه ارائه خدمات و تشکیلات مرکز داوری، پیش نویس را در «دیوان داوری مرکز داوری» مطرح کند. «دیوان

داوری مرکز داورۃ می‌تواند بدون آنکه در آزادی عمل و اختیارات «داور» از نظر تصمیم‌گیری مداخله کند، توجه «داور» را به شکل و یا ماهیت رأی جلب کند. «داور» در قبول یا رد نکات ماهوی مخیر است، لکن مکلف است نظرات «دیوان داورۃ مرکز داورۃ» درباره شکل رأی را رعایت کند. پس از تأیید پیش‌نویس رأی توسط «دیوان داورۃ مرکز داورۃ»، «داور» مجاز به امضای آن می‌باشد.

ماده ۴۳- تصحیح، تفسیر رأی و رأی تکمیلی

۱- در داورۃ‌های داخلی، در صورتی که «داور» رأساً متوجه شود که تصحیح رأی ضروری است، باید با رعایت قانون مقر داورۃ اتخاذ تصمیم نماید. هر یک از طرفین نیز می‌تواند با رعایت قانون مقر داورۃ، ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی، درخواست اصلاح نگارشی، تایپی، اشتباه در محاسبه یا اشتباهات مشابه یا تفسیر و رفع ابهام از رأی و یا درخواست رأی تکمیلی نسبت به ادعایی که اقامه شده ولی در رأی مسکوت مانده را مطرح کند. درخواست اصلاح یا تفسیر رأی یا صدور رأی تکمیلی باید در یک درخواست واحد به دبیرخانه «مرکز داورۃ» تسلیم شود و دبیرخانه «مرکز داورۃ» آن را به طرف مقابل ابلاغ می‌کند. طرف دیگر داورۃ می‌تواند نظرات خود را ظرف ۱۰ روز از ابلاغ درخواست اعلام نماید. «داور» مکلف است ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مذکور نسبت به آن اتخاذ تصمیم نماید.

۲- در داورۃ‌های بین‌المللی، در صورتی که «داور» رأساً متوجه شود که تصحیح یا رفع ابهام رأی ضروری است، ظرف ۳۰ روز از زمان صدور رأی نسبت به صدور رأی اصلاحی یا تفسیری اقدام می‌کند. هر یک از طرفین می‌تواند با رعایت قانون مقر داورۃ، ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی درخواست اصلاح نگارشی، تایپی، اشتباه در محاسبه یا اشتباهات مشابه یا تفسیر و رفع ابهام از رأی یا درخواست رأی تکمیلی نسبت به ادعایی که اقامه شده ولی در رأی مسکوت مانده را مطرح کند. درخواست اصلاح یا تفسیر رأی یا صدور رأی تکمیلی باید در یک درخواست واحد به دبیرخانه «مرکز داورۃ» تسلیم شود و دبیرخانه «مرکز داورۃ» آن را به طرف مقابل ابلاغ می‌کند. طرف دیگر داورۃ می‌تواند نظرات خود را ظرف ۱۵ روز از ابلاغ درخواست اعلام نماید. «داور» مکلف است ظرف ۳۰ روز از تاریخ درخواست اصلاح و تفسیر و ظرف ۶۰ روز از تاریخ درخواست رأی تکمیلی، اتخاذ تصمیم نماید.

۳- در صورت درخواست اصلاح یا تفسیر رأی توسط هر یک از طرفین، «داور» باید فقط به موارد ذکر شده توسط درخواست‌کننده رسیدگی کند.

۴- مقررات مواد ۳۷، ۳۹، ۴۰، ۴۲، ۴۴ «قواعد داورۃ» در مورد رأی اصلاحی، تفسیری یا تکمیلی نیز لازم‌الاجراء است.

ماده ۴۴- قطعیت و قابلیت اجرای رأی داورۃ

۱- رأی «داور» قطعی است و پس از ابلاغ، طبق مقررات قانونی لازم‌الاجراء است.

۲- با پذیرش داورۃ از طریق «مرکز داورۃ»، طرفین متعهد می‌شوند که رأی داورۃ صادره را قطعی و لازم‌الاجراء دانسته و بدون تأخیر اجرا نمایند.

ماده ۴۵- ختم داورۃ

داورۃ در موارد زیر خاتمه یافته یا متوقف می‌شود:

۱- صدور رأی.

۲- استرداد دعوا توسط «خواهان»، مگر آنکه «خوانده» با ذکر دلایل موجه به آن اعتراض نماید و «داور» برای «خوانده» نفع قانونی و موجهی در ادامه داورى احراز کند.

۳- عدم امکان و یا عدم لزوم ادامه رسیدگی به هر دلیل دیگر به تشخیص «داور». در این صورت، «داور»، نظر خود مبنی بر خاتمه داورى را به «مرکز داورى» و طرفین اطلاع می دهد. طرفین می توانند ظرف ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ، اعتراض خود را به «داور» اعلام کنند. تصمیم «داور» قابل اعتراض در «دیوان داورى مرکز داورى» می باشد.

۴- توافق طرفین بر ختم رسیدگی داورى. در این صورت، طرفین باید توافق خود را به «مرکز داورى» و «داور» اطلاع دهند.

۵- فوت یا حجر یکی از طرفین دعوا.

۶- در داورى های داخلی، در صورت صدور حکم ورشکستگی یکی از طرفین دعوا که شخص حقوقی باشد، مطابق مقررات قانون تجارت تا تعیین مدیر تصفیه، داورى متوقف می گردد. در داورى های بین المللی موضوع تابع مقررات حاکم است.

فصل ششم - هزینه های داورى

ماده ۴۶ - تعیین هزینه های داورى

۱- هزینه های داورى شامل هزینه ثبت درخواست داورى، هزینه های ادارى «مرکز داورى»، حق الزحمه «داور» و هزینه های «داور» مانند هزینه سفر، حق الزحمه و هزینه کارشناسی و سایر هزینه ها و مخارج متعارف حقوقی است که جریان داورى ایجاد می کند.

۲- پس از وصول درخواست داورى طبق «قواعد داورى»، دبیرخانه «مرکز داورى»، با توجه به مبلغ و نوع خواسته، هزینه های داورى را طبق تعرفه مندرج در آیین نامه هزینه های داورى تعیین و به طرفین ابلاغ می کند و همزمان از «خواهان» مطالبه می نماید که ظرف ۱۰ روز، مبلغی را به عنوان پیش پرداخت هزینه ها به دبیرخانه مرکز بپردازد. مبلغ پیش پرداخت که «خواهان» می پردازد، بابت سهم او از هزینه های قطعی داورى منظور و کسر خواهد شد.

۳- میزان پیش پرداخت با توجه به هزینه های داورى طبق آیین نامه هزینه های داورى و شرایط پرونده تعیین می گردد.

۴- «مرکز داورى» می تواند هزینه های داورى را با توجه به تغییر مبلغ، نوع خواسته و پیچیدگی ماهیت اختلاف در طول داورى افزایش دهد.

۵- جز در مواردی که طرفین طور دیگری توافق کرده اند، پرداخت هزینه های داورى در «مرکز داورى» به تساوی برعهده «خواهان» و «خوانده» است و باید تا زمان امضای «قرارنامه داورى»، به دبیرخانه مرکز پرداخت شود. در مواردی که دعواى متقابل مطرح شود هزینه ها به تساوی خواهد بود، مگر در موارد استثنایی که دبیرکل با توجه به شرایط و اوضاع و احوال پرونده، مبلغ هزینه های داورى بابت هر یک از دعاوى اصلی و متقابل را جداگانه تعیین نماید.

۶- چنانچه هر یک از طرفین سهم خود بابت هزینه های داورى را پرداخت نکند، طرف دیگر می تواند برای جلوگیری از تعلیق یا خاتمه داورى، به عنوان جایگزین طرف ممتنع اقدام به پرداخت نماید.

۷- چنانچه طرفین از پرداخت هزینه های داورى ظرف مهلت مقرر امتناع کنند، دبیرکل «مرکز داورى» باید مهلتی که کمتر از ۱۰ روز نباشد را برای پرداخت هزینه ها، تعیین نماید. در صورت عدم پرداخت، «داور» می تواند داورى را نسبت به کل یا بخشی از ادعاهای طرفین خاتمه دهد.

۸- عدم پرداخت هزینه‌های داورى ظرف مهلت مقرر در بند ۴۶-۷ به منزله استرداد درخواست مربوط به دعواى اصلی یا متقابل است که برای آن هزینه ای مطالبه ولى پرداخت نشده است.

ماده ۴۷ - اتخاذ تصمیم در خصوص هزینه‌های داورى

«داور» باید ضمن رأی داورى، در مورد هزینه‌های داورى و نحوه تسهیم آن بین طرفین، اتخاذ تصمیم نماید. «داور» رفتار طرفین را در پیشبرد داورى به نحوى که از نظر اقتصادى به صرفه باشد در نظر خواهد گرفت. در صورت توافق طرفین درباره نحوه تسهیم هزینه ها، «داور» باید آن را لحاظ نماید.

فصل هفتم - مقررات متفرقه

ماده ۴۸ - معافیت از مسئولیت

مسئولیت دبیرکل، کارکنان «مرکز داورى»، اعضاى «دیوان داورى مرکز داورى»، «داور» و داور اضطرارى، از حیث اجرای مقررات مربوط به داورى، تحت «قواعد داورى» و سایر آیین نامه های «مرکز داورى» همان است که به موجب قوانین مربوط مقرر شده است و مسئولیت دیگری متوجه ایشان نخواهد بود.

ماده ۴۹ - قاعده کلی

در مواردی که در «قواعد داورى» اختیارات یا وظایفی برای «مرکز داورى» پیش بینی شده است، اعمال یا انجام آن برعهده دبیرکل مرکز است، مگر آنکه انجام آن طبق «قواعد داورى» و سایر آیین نامه های مرکز برعهده «دیوان داورى مرکز داورى» باشد. نسبت به موضوعاتی که در این «قواعد داورى» به طور صریح تعیین تکلیف نشده باشد، «مرکز داورى»، «دیوان داورى مرکز داورى» و «داور»، برحسب مورد، مطابق قانون اساسنامه تشکیل مرکز داورى مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۱۴ و قوانین لازم الاجراء در خصوص داورى تجارى بین المللى و داخلی و همچنین روح این قواعد داورى عمل خواهند کرد.

این آیین نامه در اجرای ماده ۶ قانون اساسنامه مرکز داورى اتاق ایران مصوب ۱۴ بهمن ۱۳۸۰، در ماده ۴۹ و ۲ پیوست در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ در هیأت مدیره مرکز داورى اتاق ایران تأیید گردید و در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ به تصویب هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران رسید و جایگزین آیین نامه نحوه ارائه خدمات مرکز داورى در مورد حل و فصل اختلافات تجارى داخلی مصوب ۱۳۸۶/۰۸/۲۷ هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران گردید. این آیین نامه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۳۰ لازم الاجراء است.

پیوست ۱- رسیدگی سریع

ماده ۱- درخواست رسیدگی سریع

۱- هر یک از طرفین می تواند همزمان با درخواست داور و حداکثر تا زمان «نصب داور» از «مرکز داور» درخواست رسیدگی سریع نمایند، مشروط بر اینکه:

الف- مبلغ خواسته واقعی شامل مجموع مطالب دعوی اصلی و متقابل بیش از ده میلیارد ریال در داورهای داخلی، یا بیش از یکصد هزار یورو در داور بین المللی نباشد و
ب- طرفین به طور صریح بر رسیدگی سریع توافق کنند.

۲- «مرکز داور» می تواند با توجه به شرایط و اوضاع و احوال از جمله ماهیت و پیچیدگی پرونده و نوع و تقویم خواسته، درخواست رسیدگی سریع را نپذیرد و یا پس از مشورت با داور، جریان داور رسیدگی سریع را متوقف کرده و «قواعد داور» را اعمال نماید.

ماده ۲- تعداد داوران

رسیدگی سریع توسط داور واحد انجام می شود. در صورتی که موافقت نامه داور تعداد داوران را بیش از یک نفر ذکر کرده باشد، طرفین با موافقت بر رسیدگی سریع، از داور از طریق هیأت عدول می کنند.

ماده ۳- رسیدگی

۱- ماده ۲۶ «قواعد داور» مربوط به «قرارنامه داور»، در مورد رسیدگی سریع اعمال نمی شود.

۲- جلسه مدیریت پرونده بر اساس ماده ۲۳ «قواعد داور»، باید به محض تسلیم پرونده به «داور» برگزار شود. «مرکز داور» ممکن است این مهلت را بنا به درخواست مستدل «داور»، یا به تشخیص خود، در صورت لزوم تمدید کند.

۳- در رسیدگی سریع، جلسه استماع برگزار نمی شود، مگر آنکه طرفین، خلاف آن توافق کنند یا «داور»، برگزاری جلسه استماع را ضروری تشخیص دهد.

۴- در رسیدگی سریع، «مرکز داور» و «داور» می توانند مواعد را کاهش دهند.

ماده ۴- رأی

در داورهای داخلی، رأی باید ظرف ۲ ماه و در داورهای بین المللی، ظرف ۴ ماه از تاریخ قبولی «داور» صادر شود و این مدت قابل تمدید نیست. در صورت عدم امکان صدور رأی در این مدت، «مرکز داور» می تواند اعمال قواعد رسیدگی سریع را متوقف کرده و «قواعد داور» را اعمال نماید.

ماده ۵- هزینه ها

هزینه داور برای رسیدگی سریع بر اساس آیین نامه هزینه های «مرکز داور» تعیین می شود.

ماده ۶- قاعده کلی

در موضوعاتی که به طور صریح در این پیوست پیش بینی نشده اند، «دیوان داور مرکز داور» و «داور» باید بر اساس «قواعد داور» عمل کنند.

پیوست ۲- داور اضطراری

ماده ۱- درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری

۱- هر یک از طرفین که نیاز فوری به دستور موقت مطابق ماده ۲۷ این قواعد داشته باشند، می تواند تا قبل از «نصب داور»، درخواست خود برای نصب داور اضطراری و صدور دستور موقت توسط داور اضطراری را به «مرکز داور» تسلیم نمایند، مگر آنکه طرفین خلاف آن توافق کنند.

۲- درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری باید شامل موارد زیر باشد:

الف- مشخصات کامل طرفین شامل شماره ملی برای اشخاص حقیقی و نام، شماره ثبت، شناسه ملی و کد اقتصادی برای اشخاص حقوقی، همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که دعوا به نمایندگی طرح شده باشد؛

ب- شرح مختصری در مورد ماهیت اختلاف و خواسته دعوا؛

ج- شرح دلایل فوری بودن درخواست؛

د- بیان دلایلی که بر اساس آن، متقاضی خود را محق صدور دستور موقت می داند؛

ه- شرح خسارتی که در صورت صادر نشدن دستور موقت ایجاد خواهد شد؛

و- رونوشت موافقت نامه داور.

۳- پس از دریافت درخواست نصب داور اضطراری، دبیرخانه «قواعد داور» آن را برای طرف مقابل ارسال می نماید.

۴- در صورتی که ظرف ۱۰ روز از تاریخ درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری، درخواست داور بر حسب مقررات ماده ۶ «قواعد داور» به «مرکز داور» ارائه نگردد، «مرکز داور» رسیدگی داور اضطراری را متوقف می نماید.

ماده ۲- نصب داور اضطراری

در صورتی که «مرکز داور» درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری را قابل پذیرش تشخیص دهد، ظرف ۳ روز از تاریخ درخواست و دریافت هزینه های داور اضطراری، اقدام به نصب داور اضطراری می نماید.

ماده ۳- جرح

هر یک از طرفین می تواند ظرف ۴ روز از زمان اطلاع از نصب داور اضطراری یا اطلاع از اوضاع و احوالی که منجر به تردید در استقلال و بی طرفی داور اضطراری شود، درخواست جرح کند.

ماده ۴- رسیدگی

۱- داور اضطراری می تواند نسبت به ایرادات طرح شده در خصوص صلاحیت خود رسیدگی کند.

۲- داور اضطراری ظرف ۲ روز از زمان دریافت پرونده، جدول زمان بندی را تنظیم نموده و به اطلاع طرفین و «مرکز داور» می رساند.

۳- «مرکز داور» می تواند مواعید پیش بینی شده در «قواعد داور» را جهت رسیدگی به درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری کاهش دهد.

ماده ۵- صدور دستور موقت توسط داور اضطراری

- ۱- داور اضطراری باید تصمیم خود نسبت به قبول یا عدم قبول درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری را ظرف ۱۰ روز از زمان نصب اعلام نماید، مگر آنکه در شرایط استثنایی، مرکز داوری این مهلت را تمدید نماید.
- ۲- تصمیم داور اضطراری باید به تأیید «دیوان داوری مرکز داوری» برسد.
- ۳- اختیار داور اضطراری بعد از «نصب داور» زایل می شود. «داور» می تواند تصمیمات داور اضطراری، شامل تصمیم به اعلام صلاحیت و رد یا قبول درخواست دستور موقت را مورد تأیید، اصلاح یا ابطال قرار دهد.
- ۴- تصمیم داور اضطراری برای طرفین الزام آور است. طرفین باید فوراً دستور موقت صادره را اجرا نمایند.
- ۵- در صورتی که ظرف ۹۰ روز از صدور دستور موقت اضطراری، «داور» نصب نگردد، یا رأی توسط «داور» صادر شود یا داوری خاتمه پیدا کند، دستور موقت توسط داور اضطراری بلااثر خواهد شد.

ماده ۶- هزینه ها

داور اضطراری در مورد نحوه تخصیص هزینه های مربوط به صدور دستور موقت توسط داور اضطراری تصمیم می گیرد؛ تصمیم نهایی با «داور» خواهد بود.

ماده ۷- قاعده کلی

در موضوعاتی که به طور صریح در این پیوست پیش بینی نشده اند، «قواعد داوری» اعمال می گردد.